

Bencze Lajost bízta meg". Ilyen feladatot nem kaptam, annál is inkább, mert az erdészeti felsőoktatás előadója egy mezőgazdasági gépészmérnök volt, akinek az erdészet lényegéről kevés ismerete lehetett.

E helyen meg kell emlékezni a tanszék elhelyezéséről is. Az új tornacsarnok létesítésével a régi tornaterem szabaddá vált. Ezt szántam a vadászati gyűjtemény és a tanszék elhelyezésére. E célból a terem horizontális megosztását gondoltam ki. Mivel a falak egy vasbeton födém súlyát nem bírták volna el, Vass Dénes építész-mérnök ötlete és tervei alapján a födém, függetlenül a falaktól, mint egy asztalt, oszlopokra helyeztük. A gyűjtemény fölött helyet kapott a sokszorosítóüzem, alul méltó elhelyezést a vadászati gyűjtemény. A gyűjtemény helyére az egyetem tanszékein kallódó muzeális értékek összegyűjtését terveztem, melyet Majer professzor ötlete akadályozott meg, aki oda rügygyűjteményt tervezett, mely legjobb tudomásom szerint nem valósult meg. Az oktatástörténeti értékek még hosszú ideig kallódtak, illetve talán egy részük még ma is kallódik az egyetem különböző helyein.

PANKOTAI GÁBOR

VADGAZDÁLKODÁSI TERVEK FRANCIAORSZÁGBAN

Franciaországban 1989. július 19-én hirdették ki az új vadászati tervezést kötelezően elrendelő törvényt, amelyet M. Rocard miniszterelnök írt alá. Ennek szellemében vadászati (vadgazdálkodási) tervet kell készíteni az egész országban a szarvasra, őzre, muflonra és a dámra. Egyéb vadfajokra akkor kötelező a vadászati terv készítése, ha azt a vadászat ágazati irányításával megbízott miniszter rendeletben előírja. A szabályozás tíz egyéb — polgári törvénykönyv, természetvédelmi törvény, vadkárok megelőzéséről szóló rendelet stb. — jogszabályt érint.

Talán nem érdemtelen megemlíteni, hogy Franciaországban a vadászati jog megilleti a földtulajdonosokat, amelyet vagy maguk gyakorolnak, vagy haszonbérbe adják a területet. A vad tulajdonjoga azonban csak akkor illeti meg a vadászat gyakorlóit, ha azt jogszerűen ejtették el. A vadászat gyakorlásának feltételeit, a vadászvizsgát, a vadászjegy kiváltását a jogszabály külön előírásokhoz köti.

A júliusi jogszabály életbe lépése előtt a megyei vadászati hatóságok döntési hatáskörébe tartozott, hogy előírják-e vadászati tervek készítését. Általános gyakorlat volt ott, ahol a nagyvad — szarvas, őz, vaddisznó — jelentős számban élt, a vadgazdálkodási terv készítése, amely három vagy hat évre szólt. Ott, ahol csak apróvad — mezeinyúl, fácán, fogoly — élt, nem tartották indokoltnak vadászati terv készítését.

A jelenleg kötelező tervekészítés mellett azonban a megyei vadászati hatóságok most is további vadászati korlátozásokat rendelhetnek el. Ezen eltérő szabályozás általában a vízi vad vadászatára vonatkozik, amelyre az országos vadászati és vadvédelmi tanács külön elveket ad ki.

Minden megyében és minden, tervezés hatálya alá vont nagyvadra — kivéve a vaddisznót — miniszteri rendelet szabályozza be a hasznosítható minimális és maximális állományt, valamint annak ivar és kor szerinti megoszlását. E rendelet minden év április 1-je előtt jelenik meg, amelyhez előzetesen kötelezően ki kell kérni a megyei vadászszövetségek, az erdő- és a mezőgazdasági termelés irányításáért felelős szerv véleményét.

A vadászat gyakorlására jogosult személyek — beleértve a haszonbérletet is — a vadászatot csak akkor gyakorolhatják, ha az adott területre megkérték a vadászati tervet. A kérelmet minden évben, az előre megadott séma alapján

- a teljes egészében erdőgazdálkodási irányítás alá eső területeken az országos erdészeti hivatalhoz;
- a csak részben erdőgazdálkodási irányítás alá eső területeken — csatolva a körzeti erdészeti hivatal véleményét — a vadászati hatósághoz;
- egyéb területek esetén a megyei vadászszövetségekhez kell benyújtani.

A benyújtott kérelmeket bizottság véleményezi és határozatban értesíti a kérelmezőket. A bizottság feladata azt vizsgálni, hogy a vadászati tervek összhangban legyenek az erdő- és mezőgazdálkodás érdekeivel.

Az új jogszabály rendelkezik arról is, hogy az adott területen jogszerűen elejtett vagy befogott vad azonosításához szükséges azt jól látható jellel ellátni szállítás előtt.

Végül a vadászati tervvel rendelkezőknek a vadászati idenyt követő 10 napon belül tájékoztatni kell a vadászati hatóságot az elejtett vad mennyiségéről, összevetve a vadászati tervben előírtakkal.

(Connaissance de la Chasse — 1989. szeptember. Fordította:
BENÉNE IGNÁCZ MAGDOLNA)

Szidnai László, Bognár Gábor, Huszár Tamás: Magyarország aranyérmes trófeái 1970—1988. (560 oldal, 486 trófeát ábrázoló fekete-fehér és 18 egészoldalas, színes természetfotó ára 3000 Ft; kapható az Országos Trófeabíráló Bizottság központjában és kihelyezett állomásain, megrendelhető a kiadónál: *Birgés Árpád*, Budapest II. ker., Sodrás u. 3. ir. sz.: 1026).

A mű egyedülálló vállalkozás: egy ország húszéves trófeaterítékének teljes bemutatása, amely az ismertett vadfajok trófeáinak világranglistáját is tartalmazza; szakmai-tudományos összegezés a trófeabíráatról, ennek világszerte érdeklődést kiváltó rendszeréről, amely a katalógizáláson túl lehetővé teszi a nemzetközi összehasonlító vizsgálatokat, ráirányítja a figyelmet a magyarországi törekvések sikerére — így propaganda is vadgazdálkodásunk, vadászati turizmusunk mellett.

Ez a munka segíti az élőhely és a vad kapcsolatának kutatását, a vadon élő populációk olyan vizsgálatát, amely megalapozottá teszi hasznosításukat, adott élőhelyen közelebb visz a vad és környezete összhangjának helyes ökológiai és ökonómiai értelmezéséhez. A szerzők felbecsülhetetlen segítséget adnak a mindennapi vadgazdálkodáshoz, hiszen a trófeabírálat egységes szemléletű, összehangolt állománykezelést, minőségi vadgazdálkodást jelent.

A szerzők nem hallgatják el, hogy a gazdag, sokszínű fauna a vadászok tevékenységének eredménye is. A munka a vad elejtői soknemzetiségű táborának állít emléket, soraikban nagy neveknek és a vadgazdálkodás kiemelkedő személyiségeinek. A könyv azonban nem csak becses emlékkönyv, de forrás értékű mindazok számára, akik folytatói kívánnak lenni a vadgazdálkodás eddigi sikereinek.

Dr. Tóth Sándor

150 évesre tehető azoknak a legidősebb duglaszfenyő fáknek a kora, amelyek Németországban találhatók. Ezek magassága a 41 m-t meghaladja, átmérője is 1 m-nél vastagabb. Ennél idősebb duglaszfenyők csak a brit szigeten vannak, ezeket még *D. Douglas* ültette 1827-ben eredeti, Amerikából hozott magról. A legnagyobb példány ez utóbbiak közül egy Skóciában található egyed, ennek 62 m a magassága és az átmérője is meghaladja a 2 m-t.

(Forst und Holz 1989. szept., *Bidló A.*)

Hántáskárok megelőzésére legeredményesebb a területnek megfelelő vadállomány tartása, de még így is rászorulhatunk egyes helyeken az egyedi védekezésre. Új e téren a göttingai (NSZK) vadélettani intézetben kvarchomokkal és ragasztóból kifejlesztett szer, ami különösen lombos fafajok esetében mutat jó kísérleti eredményeket. Értéknyesett törzsek védelmére alkalmasak a műanyag hálók. Az oszt-rák előállításának anyagköltsége 15 S/ötméteres tekercs, a nyújtható, németországi gyártmányúé ennek kétszerese.

(ÖFZ 1989. 10. Ref.: *Jérôme R.*)